

Bilag 3.

Aarhus, den 18. April 1912.

Da jeg af Forhandlingerne i Folketinget ser, at der er en Del Medlemmer, der mene, at Hvide Sande Løbet bør lukkes, tillader jeg mig at sende Udvalget, der er nedsat angaaende denne Sag, nogle Bemærkninger om dette Spørgsmaal.

Jeg mener ikke, at disse mine Udtalelser ville have nogen Indflydelse paa Sagens Afgørelse, men jeg antager, at nogle af Udvalgets Medlemmer ikke ville have noget imod at vide min Mening om denne Sag, da jeg har arbejdet ved Vesterhavet i over 30 Aar og stadig har prøvet alle Midler for at undgaa Tab ved Ødelæggelse af mit Arbejde og Materiale og to Gange har lagt Dæmning over Nymindegab Strøm. Den første Gang, da Dæmningen var saa godt som færdig, raserede Havet den i Løbet af et Par Timer, endskønt jeg den Gang havde arbejdet efter en af Vandbygningsvæsenet bestemt Plan, og jeg maatte derefter bygge en Dæmning et andet Sted, og denne, som jeg fik Lov til at bygge efter min egen Plan, lykkedes det mig at faa færdig. Under saadanne Forhold lærer man jo en Del.

Som Forholdene nu ere ved Hvide Sande, vilde det være et stort Misgreb at lukke dette Udløb helt, selv om det kunde gøres for 300,000 Kr. En saadan Lukning kan maaske gaa heldigt, men det kan ogsaa let gaa, som det gik mig, at Havet kan rasere en saadan Dæmning i Løbet af nogle Timer, thi for 300,000 Kr. kan der ikke bygges en Dæmning af Cement eller Sten, og skal den bygges af ringere Materiale, kan det let gaa galt, og da ere Pengene spildte. Bygges der derimod en Dæmning fra hver Side ud til en Aabning i Midten til ca. det 3-dobbelte Beløb, og den bygges af Cement eller Sten, da holder den.

Dernæst vil det indsnævrede Løb i Hvide Sande give god Afvanding for de adskillige Tusinde Tønder Agerland omkring Ringkøbing og Stadil Fjorde og forhindre de store Oversvømmelser. At der nu sker Oversvømmelser, er jo en Følge af, at Hvide Sande-Løbet er 300 Meter bredt, og naar Vandet i Havet stiger blot en Meter, giver det et vandførende Areal af 300 □ Meter — ud over, hvad der nu er med almindelig Vandstand — ind i Fjorden, hvorimod det ikke forøges mere end 50 □ Meter, naar Løbet indsnævres til 50 Meter. Der vil da ikke kunne komme saa meget Vand ind i Fjorden i den Tid, Havet er højt, at det kan foraarsage Oversvømmelse af Betydning. Det er dog under den Forudsætning, at der afdæmnes for Havet ved Nymindegab Kro, thi dersom det ikke gøres, vil Oversvømmelsen komme derfra, idet alt det Vand, der fra Havet gaar over den lave Tange Syd for Kroen, falder ind i Fjorden, og det vil blive mange Gange mere end det, der kan komme ind i det indsnævrede Hvide Sande-Løb.

Det er min Overbevisning, at naar Hvide Sande-Løbet indsnævres med en Dæmning fra hver Side af saa stærkt Materiale, at dette sikkert kan modstaa Havets Magt, vil Spørgsmaalet Ringkøbing Fjords Udløb være løst saa godt som muligt baade med Hensyn til Afvanding og Oversvømmelser og uden nogen synderlig Udgift for Statskassen ud over, hvad dette koster, samt hvad Sandpumpematerialier koste for at holde Løbet ude ved Kysten i Orden for Fiskeriets Vedkommende, da den Strøm, der vil falde ud fra Fjorden gennem det indsnævrede Løb, i de første Aar ikke kan holde en ordentlig Dybde ved Kysten, saa længe Udløbet der har den store Bredde, det nu har. Denne Bredde ved Kysten vil Tid efter anden indsnævres, indtil den til Slut vil faa en lignende Bredde som Aabningen mellem de to Dæmnings Hoveder.

At lave et Udløb fra Ringkøbing Fjord, saaledes at der kan blive Sejlads ud og ind med større Fartøjer end de almindelige smaa Fiskerkvaser, vil koste adskillige Millioner Kroner. Men skulde Bevillingsmyndighederne nogen Sinde ville bevilge dem, er det indsnævrede Hvide Sande-Løb jo ikke til Hinder derfor.

Ærbødigst

G. Kirk.